

WSPÓLNIE W WALCE Z PIRACTWEM W INTERNECIE

20 lat działalności Stowarzyszenia „Sygnał”

Adam Jankowski

Stowarzyszenie „Sygnał”

W latach 90., kiedy telewizja wielokanałowa dopiero się rozwijała, piractwo było kojarzone z kopiowaniem płyt, dzieleniem sygnału sieci kablowych, podrabianiem kart i dekoderek platform cyfrowych. Obecnie piractwo polega przede wszystkim na nielegalnej dystrybucji sygnału telewizyjnego w Internecie (tzw. *sharing* i *streaming*). Kradzione są pojedyncze programy, filmy, transmisje sportowe, a także całe kanały telewizyjne. Aby przeciwdziałać temu zjawisku, w 2001 r. powstało Stowarzyszenie „Sygnał”. Działa ono na rzecz poszanowania własności intelektualnej, praw nadawców, dystrybutorów, licencjodawców oraz odbiorców programów telewizyjnych i innych treści multimedialnych. Obecnie w jego skład wchodzi 18 firm z branży mediów i telekomunikacji, działających w Polsce bądź wchodzących w skład międzynarodowych korporacji. Prezesem Zarządu Stowarzyszenia „Sygnał” jest Teresa Wierzbowska, a w skład zarządu wchodzi przedstawiciele z: CANAL+ Polska S.A., Cyfrowy Polsat S.A., TVP S.A., TVN S.A. i HBO Polska Sp. z o.o.

Szkolenia dla organów ścigania

Główny obszar działań stowarzyszenia to szeroko pojęte inicjatywy edukacyjne, w tym regularna organizacja szkoleń nt. ochrony własności intelektualnej i walki z naruszeniami praw autorskich dla przedstawicieli organów ścigania, m.in. dla policjantów z wydziałów do walki z przestępczością gospodarczą i cyberprzestępczością, prokuratury i szkół Policji, a także warsztatów dla przedstawicieli firm członkowskich. W ramach propagowania idei ochrony własności intelektualnej stowarzyszenie inicjuje i prowadzi kampanie edukacyjne, przygotowuje raporty, badania, analizy i stanowiska, bierze udział w procesie legislacyjnym aktów prawnych istotnych dla gospodarki.

Współpraca z organami ścigania jest bardzo ważną częścią działań mających na celu ograniczenie zjawiska piractwa. Darmowe szkolenia, jakie Stowarzyszenie „Sygnał” organizuje od początku istnienia, sprawiają, że temat kradzieży własności intelektualnej jest dobrze znany organom ścigania. Dobra współpraca z Komendą Główną Policji, komendami wojewódzkimi oraz szkołami Policji, w tym z Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, zaowocowały przeprowadzeniem blisko 400 szkoleń dla ponad 20 tys. policjantów oraz prokuratorów. Sukcesem zakończył się realizowany w latach 2019–2021 ogólnopolski program szkoleń pod nazwą „piractwo.tv”. We współpracy z Komendą Główną Policji Stowarzyszenie „Sygnał” przeprowadziło we wszystkich województwach szkolenia z tematyki kradzieży własności intelektualnej

PRZECIWDZIAŁANIE PIRACTWU W INTERNECIE

Działalność Stowarzyszenia „Sygnał” w liczbach:

- 20 lat działalności
- 18 zrzeszonych największych firm telewizyjnych w Polsce
- 400 bezpłatnych szkoleń dla organów ścigania
- 25 000 uczestników szkoleń i konferencji

Fot. 2. Konferencja w Ossie pod Rawą Mazowiecką, 10.10.2019 r.

Fot. 1. Szkolenie „piractwo.tv” w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, 25.02.2019 r.

Fot. 3. Wręczenie Złotych Blach, KGP w Warszawie, 10.07.2019 r.

w Internecie i kradzieży sygnału telewizyjnego. Policjanci i prokuratorzy z całej Polski zostali zaznajomieni ze sposobami działania nielegalnych serwisów. Poznali specyfikę przestępstwa polegającego na nielegalnym rozdzielaniu uprawnień karty abonentki telewizji cyfrowej, tzw. *cardsharingu*. Dowiedzieli się, czym jest IPTV i jak trafić do przestępców, podążając za pieniędzmi w sprawach dotyczących piractwa. Każdy z uczestników otrzymał publikację „Kradzież treści TV w Internecie. Metodyka postępowania” opracowaną przez Stowarzyszenie „Sygnał”, przygotowaną przede wszystkim z myślą o przedstawicielach organów ścigania.

Pandemia koronawirusa ograniczyła możliwość kontynuacji szkoleń, dlatego Stowarzyszenie „Sygnał” podjęło się zadania utworzenia kursu internetowego na platformie szkoleniowej, z którego będą mogli korzystać policjanci, co pozwoli na kontynuację działań edukacyjnych stowarzyszenia nawet przy ograniczeniach dotyczących spotkań. Kurs uzyskał patronat KGP, a uruchomienie platformy zaplanowano na II kwartał 2021 r.

Stowarzyszenie organizuje konferencje tematyczne i aktywnie w nich uczestniczy. Do tej pory było organizatorem zarówno krajowych konferencji cyklicznych (siedem edycji konferencji w Szkole Policji w Pile, dwie w Ossie pod Rawą Mazowiecką), jak i konferencji o charakterze międzynarodowym. Podczas International Content Protection Summit

w Warszawie w 2018 r. 35 międzynarodowych i lokalnych organizacji, instytucji i firm zadeklarowało chęć współpracy na rzecz walki z piractwem internetowym. Zapowiedź wzajemnego wsparcia i wymiany doświadczeń była przedmiotem Deklaracji Warszawskiej.

Badania i raporty

Ważną częścią działalności Stowarzyszenia „Sygnał” jest przygotowywanie raportów i badań. Pierwszy w Polsce raport dotyczący kradzieży treści wideo został przygotowany na zamówienie Stowarzyszenia „Sygnał” przez firmę PwC wiosną 2014 r. („Analiza wpływu zjawiska piractwa treści wideo na gospodarkę w Polsce”). Był punktem wyjścia do podjęcia bardziej zdecydowanych działań zmierzających do ograniczenia kradzieży własności intelektualnej. Istotne dane na temat strat dla polskiej gospodarki z powodu piractwa (w 2016 r. – ponad 3 mld zł, a Skarb Państwa stracił 836 mln zł) zawierał raport „Piractwo w Internecie – straty dla kultury i gospodarki. Analiza wpływu zjawiska piractwa internetowego na gospodarkę Polski na wybranych rynkach kultury”. Został on przygotowany przez firmę doradcą Deloitte na zlecenie Stowarzyszenia Kreatywna Polska, a zrealizowany z udziałem merytorycznym Stowarzyszenia „Sygnał”. Najnowszą analizą jest badanie po-

Fot. 4. VII edycja konferencji w Szkole Policji w Pile, 10.04.2019 r.

Fot. 6. Warsztaty dla firm członkowskich, 6.12.2019 r.

Fot. 5. Międzynarodowa konferencja International Content Protection Summit w Warszawie, 18.10.2018 r.

Fot. 7. Szkolenie dla słuchaczy CSP w Legionowie, 14.01.2019 r.

staw internautów. Wynika z niej, że w czasie ostatnich 5 lat zaszły kluczowe zmiany w opiniach i postawach społecznych wobec piractwa internetowego. Negatywny stosunek do piractwa ma trzykrotnie więcej badanych niż pozytywny, rośnie też świadomość zagrożeń związanych z korzystaniem z nielegalnych źródeł. „Z jednej strony badanie pokazało, że internauci są coraz bardziej świadomi niebezpieczeństw związanych z korzystaniem z nielegalnych źródeł, jak instalacja złośliwego oprogramowania, kradzież danych użytkowników czy wyłudzenia ich pieniędzy. Pod tym względem można zauważyć radykalną zmianę wobec ślawowej świadomości tych zagrożeń jeszcze kilka lat temu. Z drugiej jednak strony w społecznym odbiorze nadal wiodzie prym przekonanie, że treści pirackie są darmowe, a zatem nadal wiele osób ulega złudzeniu, że jeśli za coś płacą w Internecie, to są to usługi legalne. To przekonanie jest nadal szeroko wykorzystywane przez internetowych przestępców” – komentuje wyniki badania Prezes Zarządu Teresa Wierzbowska.

🔗 Odcinanie pirackich serwisów od finansowania

Zdecydowana większość pirackich serwisów czerpie wymierne zyski ze swojej działalności. Źródłami ich finansowania są wpływy z emisji reklam, a także z programów afiliacyjnych oraz abonament. Chcąc ograniczyć przepływ pieniędzy do nielegalnie udostępniających treści z naruszeniem praw autorskich, w 2015 r. stowarzyszenie rozpoczęło kampanię „Follow the money. Wspierajmy legalną dystrybucję treści online”.

Pierwsza odsłona akcji była skierowana do reklamodawców i pośredników reklamowych, a jej celem było zwrócenie uwagi na konsekwencje nielegalnej dystrybucji treści audiowizualnych. Udało się przekonać reklamodawców oraz czołowe domy mediowe do świadomego lokowania budżetów reklamowych wyłącznie w serwisach działających z po-

PRZECIWDZIAŁANIE PIRACTWU W INTERNECIE

Fot. 8. Prezes Zarządu Sygnału Teresa Wierzbowska na 12. Forum Gospodarczym TIME w Warszawie, 9.03.2020 r.
Fot. 1–8. Adam Jankowski.

szanowaniem prawa. W kolejnych krokach podobna współpraca została podjęta względem pośredników finansowych, czyli agregatorów płatności online, banków, operatorów kart płatniczych czy w końcu serwisów e-commerce pośredniczących w sprzedaży kodów dostępowych do serwisów pirackich. Odcięcie serwisów nielegalnie dystrybuujących treści wideo od źródeł finansowania ma bezpośredni wpływ na ograniczenie opłacalności ich działalności. W ramach wdrażania strategii „follow the money” Stowarzyszenie „SIGNAL” regularnie monitoruje serwisy nielegalnie prezentujące treści w celach komercyjnych i dzieli się wiedzą na temat ich działalności z pośrednikami reklamowymi oraz finansowymi. Realizacją strategii zainteresowała się m.in. Komisja Europejska promująca takie podejście w skali Europy, a od 2019 r. Stowarzyszenie „SIGNAL” i reprezentująca je Prezes Zarządu Teresa Wierzbowska biorą udział w spotkaniach, dyskusjach i konsultacjach podejścia „follow the money” w ochronie praw własności intelektualnej.

Współpraca z organami ścigania

Od początku istnienia członkowie Stowarzyszenia „SIGNAL” wspierają prowadzenie akcji Policji. Do ostatnich największych realizacji należy zaliczyć sprawy dotyczące *sharingu* w Turku (woj. wielkopolskie, styczeń 2019 r., ponad 600 biorców), Kolnie i Bytomiu (woj. podlaskie i śląskie, październik 2019 r., ok. 800 biorców) oraz w Turku, Mrągowie i Będzinie (woj. wielkopolskie, warmińsko-mazurskie, śląskie, grudzień 2019 r., ok. 819 biorców). W ramach Koalicji Antypirackiej Stowarzyszenie „SIGNAL” regularnie nominuje jednostki Policji zwalczające cyberprzestępczość do nagrody Złote Blachy przyznawanej przez Komendanta Głównego Policji w uznaniu szczególnego zaangażowania i skutecznej walki z piractwem muzycznym, telewizyjnym

i komputerowym. Ostatnie przyznanie Złotych Blach odbyło się 10 lipca 2019 r. w KGP w Warszawie, a wyróżnienie Stowarzyszenia „SIGNAL” otrzymały Wydział dw. z Cyberprzestępczością Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie oraz Wydział dw. z Przestępczością Gospodarczą Komendy Powiatowej Policji w Krakowie za realizację sprawy, w wyniku której przerwano nielegalny proceder *sharingu*, z którego korzystało około 1600 odbiorców.

Warsztaty dla firm członkowskich

Organizowane dla firm członkowskich warsztaty są miejscem wymiany doświadczeń, prezentacji najlepszych praktyk i wiedzy z zakresu technologii i rozwiązań prawnych dotyczących ochrony własności intelektualnej w Internecie. Wśród podejmowanych do tej pory tematów znalazły się m.in.: blokowanie płatności w serwisach pirackich, pranie pieniędzy a piractwo internetowe, nowoczesne technologie zabezpieczania sygnału telewizyjnego. Wśród prelegentów warsztatów byli przedstawiciele Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Komisji Prawa Autorskiego przy Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Departamentu Informacji Finansowej w Ministerstwie Finansów, firm Anti-Piracy Protection, NAGRA, White Bullet Solutions, MTS Friend i Google. W ostatnich warsztatach online w październiku 2020 r. na temat narzędzi platformy YouTube, podczas których prelegentem był przedstawiciel firmy Google, wzięło udział blisko 50 osób z firm członkowskich Stowarzyszenia „SIGNAL”. Stowarzyszenie zachęca wszystkich zainteresowanych tematyką walki z kradzieżą własności intelektualnej w Internecie do kontaktu. Więcej informacji o bieżącej aktywności i dane kontaktowe można znaleźć na stronie internetowej www.signal.org.pl.

*W artykule wykorzystano informacje zawarte na stronie internetowej Stowarzyszenia „SIGNAL”:
<https://signal.org.pl/>.*

Summary

Together in the fight against piracy on the internet. 20 years of the Signal Association's activity

The article presents in a synthetic form the 20-year activity of the Signal Association for the protection of intellectual property, rights of broadcasters, distributors, licensors and recipients of television programs and other multimedia content. The main forms of the Association's activities were discussed, i.e. organization of training courses on the protection of intellectual property and combating copyright infringements for representatives of law enforcement agencies, as well as conducting research, creating reports and information campaigns. Actions organized with many other companies and institutions were also presented, including advertisers and financial intermediaries, aimed at cutting off pirate websites from financing. A significant part of the article is also devoted to cooperation with law enforcement agencies.

Tłumaczenie: Ilona Wolska